

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 088 11 88 671
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

telefoon 038 499 [REDACTED]
[REDACTED]@overijssel.nl
Zaaknummer 5962118

Waterschap Vechtstromen
Postbus 5006
7600 GA ALMELO

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
18.11.2020	2020/0280357	5	17 september 2020	

Onderwerp: Ontwerp-ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte lezer,

U heeft een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 17 september 2020² ontvangen. Op 28 oktober 2020 en 6 november 2020 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan ten behoeve van het project 'Baalder uiterwaard'. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Coördinatieregeling van toepassing

Bij de voorbereiding van de besluiten die nodig zijn voor de uitvoering van het project 'Baalder uiterwaard' wordt toepassing gegeven aan de gemeentelijke coördinatieregeling op grond van de Wet ruimtelijke ordening (artikel 3.30 Wro). Besloten is dat Burgemeester en Wethouders van Hardenberg de coördinatie van de voorbereiding van de in het eerste lid, van artikel 3.30 Wro, bedoelde besluiten voor haar rekening neemt. Dit laat uiteraard de formele bevoegdheden van GS van Overijssel op grond van de Wet Natuurbescherming onverlet.

De bedoeling van de voorgenoemde gemeentelijke coördinatie is om de voorbereiding en bekendmaking van de voor de uitvoering van dit project benodigde besluiten, inclusief de gelegenheid tot het naar voren brengen van zienswijzen daarop, respectievelijk het indienen van beroep daartegen, op elkaar af te stemmen en gelijktijdig te doen plaatsvinden.

De procedure conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is van kracht. Dit houdt in dat alle besluiten eerst als ontwerpbesluit ter inzage worden gelegd en vervolgens als definitief besluit. De juridische basis van deze gezamenlijke terinzagelegging is te vinden in de Wet ruimtelijke ordening (artikel 3.30 en 3.31), het coördinatiebesluit van de Raad van Hardenberg van 22 september 2020 en het instemmingsbesluit van Gedeputeerde Staten van 17 november 2020.

De besluiten die gecoördineerd worden zijn:

- Ontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied Hardenberg, Baalder Uiterwaard' (gemeente Hardenberg);
- Concept-projectplan Waterwet, Baalder Uiterwaard (Waterschap Vechtstromen);
- Ontwerp-ontheffing Wet natuurbescherming (provincie Overijssel).

Ontwerpbesluit ontheffing Wet natuurbescherming soortenbescherming

Wij zijn voornemens u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten. In het bijzonder gaat het om het verbod om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van

¹ In het kader van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2020/0258811

³ Op basis van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 eerste lid Wnb

de hermelijn en de wezel opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁴. Deze ontheffing heeft betrekking op project 'Baalder uiterwaard', gelegen binnen de gemeente Hardenberg, ten westen van de woonwijk Baalder van Hardenberg en direct ten oosten grenzend aan rivier de Vecht. In bijlage 3 van dit besluit is het plangebied weergegeven.

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven. De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 weergegeven. Neem alle bijlagen goed door.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd. De hoogte van de leges zijn afhankelijk van het uiteindelijke besluit⁵.

Vragen

Heeft u vragen over het ontwerpbesluit Wnb soorten? Belt u dan met [REDACTED], te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-003491 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Bijlagen:

Bijlage 1
Bijlage 2
Bijlage 3
Bijlage 4
Bijlage 5

Voorschriften

Overwegingen bij het besluit

Ligging van het plangebied

Definitief ontwerp inrichting plangebied

Waarnemingslocaties, geschikte leefgebieden huidige situatie en tijdens de werkzaamheden voor de hermelijn en de wezel

⁴ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

⁵ Belastingverordening Overijssel

Waar liggen de stukken ter inzage?

Alle stukken zijn in te zien op de volgende locaties, uitsluitend op afspraak:

- Gemeentehuis Hardenberg, Stephanuspark 1, 7772 HZ Hardenberg; maak een afspraak bij de publieksdienst via telefoonnummer 14 0523;
- Waterschap Vechtstromen, Kooikersweg 1, 7609 PZ Almelo; maak een afspraak via telefoonnummer 088 220 33 33.

Daarnaast zijn de ontwerpbesluiten digitaal in te zien via de volgende websites:

- Het ontwerpbestemmingsplan op www.ruimtelijkeplannen.nl op plannaam of -nummer NL.IMRO.0160.0000BP00362-OW01 of op de gemeentelijke website <https://www.hardenberg.nl/inwoners/bouwen-en-verbouwen/ruimtelijke-plannen.html>;
- Het concept-projectplan Waterwet op www.vechtstromen.nl/terinzage;
- De ontwerp-ontheffing Wet natuurbescherming op www.overijssel.nl/loket/kennisgeving.

Zienswijzen

Tegen de genoemde ontwerpbesluiten kan een ieder gedurende zes weken, bij voorkeur schriftelijk, zienswijzen indienen in de periode zoals aangegeven in de kennisgeving.

Zienswijzen omtrent alle ontwerpbesluiten kunnen in de periode zoals aangegeven in de kennisgeving worden ingediend bij Burgemeester en wethouders van Hardenberg, zijnde de coördinerende instantie, op de volgende wijzen:

- via e-mail (bij voorkeur): ga naar <http://www.hardenberg.nl/zienswijze-indienen> en gebruik het digitale reactieformulier;
- schriftelijk: via de post en richt uw reactie aan: Burgemeester en wethouders van de gemeente Hardenberg, Postbus 500, 7770 BA Hardenberg, onder vermelding van zienswijze bestemmingsplan Buitengebied Hardenberg, Baalder uiterwaard;
- mondeling: maak een afspraak bij de publieksdienst, telefoon 14 0523.

De zienswijzen worden inhoudelijk behandeld door het bevoegd gezag.

(Schriftelijke) zienswijzen omtrent de ontwerp-ontheffing Wet natuurbescherming kunnen ook in de periode zoals aangegeven in de kennisgeving worden ingediend bij Gedeputeerde staten op de volgende wijzen:

- schriftelijk: via de post en richt uw reactie aan: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Postbus 10078, 8000 GB, Zwolle, onder vermelding van het zaaknummer 2020-003491 en ontwerp ontheffing Wnb – soortenbescherming Baalder uiterwaard.

Wat gebeurt er met de zienswijze (n)?

Alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de desbetreffende bevoegde gezagsinstanties. De betreffende instanties betrekken de zienswijzen bij het vaststellen van de definitieve besluiten. Tegelijkertijd met het bekendmaken van de definitieve besluiten wordt iedereen die een zienswijze heeft ingediend, geïnformeerd over de wijze waarop deze is verwerkt in het definitieve besluit.

Uitsluitend een belanghebbende die een zienswijze heeft ingediend kan later tegen de vaststelling van die besluiten beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Dit is niet vereist als het redelijkerwijs niet mogelijk was een zienswijze in te dienen, bijvoorbeeld als het definitieve besluit ten opzichte van het ontwerpbesluit gewijzigd wordt vastgesteld.

Let op! Crisis- en herstelwet van toepassing

Het niet of niet tijdig indienen van een zienswijze heeft gevolgen voor de ontvankelijkheid van het beroep bij de bestuursrechter. Op de besluiten is de Crisis- en herstelwet (Chw) van toepassing. Dit betekent dat een belanghebbende te zijner tijd in zijn beroepsschrift tegen het besluit moet aangeven welke beroepsgronden hij aanvoert tegen het besluit. Na afloop van de beroepstermijn kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd (artikel 1.6a van de Chw). Vermeld te zijner tijd in het beroepsschrift dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET ONTWERPBESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0280357). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁶, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2020/0280357).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Soortspecifiek

5. Bij de planning van de werkzaamheden, zoals het maaien van vegetatie en het uitvoeren van graafwerkzaamheden, houdt u rekening met de kwetsbare voortplantingsperiode van de hermelijn en de wezel. De voortplantingsperiode van beide soorten loopt globaal van 15 maart tot en met augustus. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de hermelijn en de wezel. Afwijkingen worden onderbouwd opgenomen in het logboek.

⁶ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

6. Buiten de kwetsbare voortplantingsperiode maait u het werkgebied in een langzaam rijdend tempo kort met een maaibalk (max. 10 cm boven het maaiveld), waarbij de bodem niet wordt geroerd en het maaisel wordt afgevoerd naar buiten het werkgebied. Op deze wijze moet u het werkgebied ongeschikt maken als leefgebied voor de hermelijn en de wezel.
7. Tot de start van de werkzaamheden dient de vegetatie kort gehouden te worden (max. 10 cm boven het maaiveld). Indien nodig wordt meerdere keren gemaaid op de wijze van voorschrift 6.
8. Het maaien en korthouden van de vegetatie moet in één richting uitgevoerd, in de richting van de dekking op een naastgelegen perceel. Dit dient zodanig plaats te vinden dat aanwezige exemplaren van de hermelijn en de wezel de kans krijgen om het werkgebied te verlaten.

Overige zaken

9. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de hermelijn en de wezel.
10. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan om het bijhouden van data van uitvoeren, oplossingen bij onverwachte soorten of situaties, de wijze van ongeschikt maken en om de zorgvuldig werkwijze ten aanzien van broedende vogels door middel van vrijgaven werkterrein/broedvogelcontroles. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET ONTWERPBESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	TOETSINGSKADER	7
A1	Toetsingskader	7
A2	Wettelijke regels	7
A3	Provinciaal beleid	7
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	7
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	7
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	7
B1.2	Doel van het project	8
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	8
B1.4	Periode	8
B1.5	Onderliggende documenten	8
B1.6	Aanvullende gegevens	8
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	8
C1	Inhoudelijke beoordeling	8
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	8
C1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	9
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	10
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	10
C1.5	Wettelijk belang van het project	10
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	10
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	10
D	Slotconclusie	10

A TOETSINGSKADER

A1 Toetsingskader

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A2 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁷ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁸ zijn voor de toetsing relevant.

A3 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017⁹ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁰ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het plangebied omvat circa 39 hectare en betreft de herinrichting van de Baalder uiterwaard. De Baalder uiterwaard is gelegen binnen de gemeente Hardenberg, ten westen van de woonwijk Baalder van Hardenberg en direct ten oosten grenzend aan rivier de Vecht. In bijlage 3 van dit besluit is het plangebied weergegeven.

De Baalder uiterwaard wordt in de huidige situatie hoofdzakelijk gebruikt voor agrarische doeleinden. Alle percelen in het projectgebied zijn in gebruik als grasland. Ten zuiden van het projectgebied bevinden zich akkers. De gronden zijn grotendeels geëgaliseerd en lokaal voorzien van greppels voor de ontwatering. Op de oever van de Vecht bevindt zich een zandwerende kade.

Het project omvat de herinrichting van de Baalder uiterwaard voor natuur, water en extensieve recreatie. Daarnaast is er ruimte voor (natuurinclusieve) landbouw. Het gebied moet ruimte gaan bieden voor afvoerpieken van de Vecht waar dynamische rivierprocessen worden gestimuleerd. Er worden natuurvriendelijke oevers aangelegd en er worden watergangen en laagtes gegraven. Op deze manier ontstaan er gradiënten van droog naar nat in het gebied met specifieke flora en fauna. In de (natte) laagtes zal afhankelijk van de uitgangssituatie een overstromingsgrasland (vrijwel jaarlijkse overstroming) of vochtig hooiland ontstaan dat bij een gefaseerd beheer geschikt is als broed- of foerageergebied. Overgangen naar ruigtes en struweel, in de lengterichting van de Vecht, die bij een minder intensief beheer kunnen ontstaan zijn waardevol voor insecten en vogels. Het noorden van het plangebied wordt ingericht als foerageergebied voor weidevogels zoals de grutto en kievit met plas-dras zones. In bijlage 4 is een inrichtingskaart opgenomen.

De werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode april tot eind september 2021. De werkzaamheden omvatten voornamelijk grondverzet en grondtransport. Daarnaast worden de stenen in de oever van de Vecht verwijderd en worden afrasteringen aangebracht. Het werk omvat de volgende fysieke werkzaamheden:

- Ontstening van de Vechoever;
- Aanleg natuurvriendelijke oevers;

⁷ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁸ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁰ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

- Graven watergangen en laagtes;
- Verwijderen kades;
- Aanpassen detailontwatering (waaronder dempen van sloten);
- Aanleg wandelpad ten zuiden projectgebied;
- Aanbrengen afrasteringen.

B1.2 Doel van het project

Met de herinrichting van de Baalder uiterwaard wordt bijgedragen aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) en aan de ecologische verbinding langs de Vecht, door natuurinrichting in aansluiting op het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Centraal hierbij staan rivierherstelmaatregelen die bedoeld zijn om de natuurlijke dynamiek van de Vecht te verbeteren. Deze maatregelen zorgen voor gunstige omstandigheden voor de ontwikkeling van waardevolle land- en waternatuur.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de hermelijn en de wezel opzettelijk te beschadigen of te vernielen¹¹.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 15 februari 2021 tot en met 30 september 2021.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- 'Activiteitenplan t.b.v. ontheffing Wet natuurbescherming Vechtpark IV Baalder Uiterwaard', van 6 augustus 2020;
- 'Ecologisch werkprotocol Vechtpark IV Baalder Uiterwaard', van 6 augustus 2020;
- Brief met aanvullende informatie van 28 oktober 2020;
- 'Projectplan Waterwet', met kenmerk BG8482-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0005 van 20 augustus 2020.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 17 september 2020 ontvangen. Op 15 oktober 2020 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 28 oktober 2020¹² ontvangen. Op 6 november 2020 heeft u ons het projectplan Waterwet toegezonden¹³

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handelingen en betrokken soorten geen vrijstelling.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Activiteitenplan t.b.v. ontheffing Wet natuurbescherming Vechtpark IV Baalder Uiterwaard', van 6 augustus 2020¹⁴ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een quickscan, met literatuur- en gegevensstudie (onder andere op basis van de NDFF en derden) en een veldbezoek op 30 oktober 2019;
- Een aanvullend onderzoek in 2020 naar de grote bosmuis, veldspitsmuis en de waterspitsmuis, naar de grote modderkruiper en naar de beekrombout.

Op basis van het uitgevoerde veldonderzoek en bekende verspreidingsgegevens zijn in het plangebied verblijfplaatsen van de hermelijn en de wezel te verwachten. Lokaal is geschikte habitat aanwezig in de vorm van ruige begroeiing op de zomerkade langs de Vecht, ruige begroeiing langs slootkanten, een klein bosje rond een poel en bosjes aan de oostzijde van het plangebied. Bovendien zijn recente waarnemingen van een hermelijn met jongen en een wezel in het plangebied bekend. Ook zijn in de nabijheid van het plangebied (nabij de brug in de J.C. Kellerlaan) waarnemingen van deze beide soorten

¹¹ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

¹² EDO-kenmerk 2020/0298349

¹³ EDO-kenmerk 2020/0311019

¹⁴ Bijlage 2, bladzijden 10 tot en met 13

bekend in de NDFF. De waarnemingslocaties en geschikte leefgebieden zijn weergegeven in bijlage 5 van dit besluit; hier zijn ook de verblijfplaatsen te verwachten.

Wij zijn van oordeel dat de onderzoeken zodanig zijn uitgevoerd dat voldoende is vastgesteld dat verblijfplaatsen van beschermde muizen, grote modderkruiper of beekrombout aanwezig zijn. Daarnaast zijn vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de hermelijn en de wezel te verwachten gelet op de bekende verspreiding en aanwezigheid van beide soorten in en om het plangebied en de aanwezigheid van een geschikte habitat binnen het plangebied.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden verdwijnt een deel van de geschikte habitat van de hermelijn en de wezel. Dit betekent dat vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen beschadigd en vernield kunnen worden. Op basis van de (beperkte) geschiktheid van het plangebied voor beide soorten en de omvang van het plangebied zal het gaan om enkele exemplaren van beide soorten die aanwezig kunnen zijn in het plangebied.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag, zijn voldoende. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de hermelijn en de wezel zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften van deze ontheffing (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze op het volgende neer:

- Voor 15 maart wordt het werkgebied in een langzaam tempo kort gemaaid met een maaibalk (max. 10 cm boven het maaiveld), waarbij de bodem niet wordt geroerd en het maaisel wordt afgevoerd.
- Tot de start van de werkzaamheden wordt de vegetatie kort gehouden. Indien nodig wordt meerdere keren gemaaid.
- Er wordt in één richting gewerkt, in de richting van de dekking op een naastgelegen perceel. Op deze manier hebben dieren de kans om te ontsnappen.

Verblijfplaatsen van de hermelijn en de egel zijn het meest kwetsbaar in de periode van 15 maart tot 1 september. Werkzaamheden op locaties met geschikt leefgebied worden daarom uitgevoerd in de periode tussen 1 september en 15 maart, buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de hermelijn en de wezel. Voor het plangebied in het buitendijkse gebied van de Vecht resulteert dit echter in een te korte uitvoeringsperiode, omdat hier in de periode 15 oktober tot 1 april beperkingen gelden vanwege het stormseizoen. Vanwege de kans op hoogwater worden er in deze periode geen werkzaamheden uitgevoerd. Daarom wordt het werkgebied voorafgaand aan de voortplantingsperiode ongeschikt gemaakt en gehouden zodat de hermelijn en de wezel een andere plek zullen kiezen om jongen te krijgen. Hierdoor kan voorkomen worden dat de dieren tijdens de meest kwetsbare periode verstoord worden en het grootbrengen van jongen mislukt. Na het ongeschikt maken kan tijdens de gehele kwetsbare voortplantingsperiode doorgewerkt worden. Alternatief leefgebied waarnaar de hermelijn en de wezel tijdens de werkzaamheden kunnen uitwijken is indicatief weergegeven in bijlage 5. Het gaat in ieder geval om de ruige begroeiing langs de te behouden slootkanten en het te behouden bosje rond een poel. Buiten het plangebied, aan de noord- en zuidzijde, is ook geschikte habitat aanwezig. Naar deze gebieden kunnen de aanwezige exemplaren van de hermelijn en de wezel uitwijken tijdens de uitvoering van het project. Wij hebben de door u voorgestelde werkwijze iets uitgebreid, zodat een zorgvuldigere werkwijze wordt toegepast.

Op langere termijn wordt het plangebied een geschikter leefgebied als in de huidige situatie voor beide soorten. Langs de nieuwe aan te leggen natuurvriendelijke oevers van de Vecht en langs de natuurvriendelijke oevers van de nieuwe watergangen en geulen die in het plangebied worden aangelegd ontwikkelen zich binnen 3-5 jaar opnieuw geschikte leefgebieden in de vorm van ruige moerasvegetaties. Daarmee neemt het oppervlak ruige begroeiing sterk toe in vergelijking met de huidige smalle zones langs de sloten, smalle oevers langs de Vecht en de ruige begroeiing op delen van de zandwerende kade die vergraven worden. Daarnaast zorgt de nieuwe inrichting voor het geschikter worden van het gebied, doordat er meer variatie wordt aangebracht, en meer struweel en ruigte tot ontwikkeling kan komen. Hierdoor ontstaat meer dekking en zal het aantal prooidieren naar verwachting toenemen. Op lange termijn zal het project daarom een positief effect hebben op de lokale staat van instandhouding. De toekomstige eigenaren van het plangebied zijn verantwoordelijk voor het (natuur)beheer. Deze verantwoordelijkheden zullen bij de overdracht van de gronden notarieel vastgelegd worden in een kwalitatieve verplichting. Uitgangspunt is een extensief beheer voor het deel natuur en het natuurinclusieve deel; dit wordt toegepast op ongeveer de helft van het oppervlak van het plangebied (zie bijlage 4). Voor het deel landbouw geldt deze verplichting niet, dus hier verandert er niks ten gunste voor de hermelijn en de wezel. In tegenstelling tot de huidige situatie zal het plangebied echter geschikter worden als leefgebied voor de hermelijn en de wezel.

Met de genomen maatregelen wordt voorkomen dat bij de werkzaamheden exemplaren van de hermelijn of wezel worden gedood of verwond en wordt gezorgd voor duurzaam alternatief permanent leefgebied. Door het treffen van voldoende maatregelen wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties

van de hermelijn en de wezel in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het project 'Baalder uiterwaard' leiden tot beschadigen en vernielen van vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de hermelijn en de wezel. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.10 eerste lid uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

In het kader van project 'Ruimte voor De Vecht' wordt de Vecht ontwikkeld tot een veilige, beleefbare en half natuurlijke laaglandrivier. In Hardenberg wordt dit project gefaseerd uitgevoerd. In de afgelopen jaren zijn al diverse deelgebieden binnen het Vechtpark heringericht. De Baalder uiterwaard vormt het vierde en laatste deelgebied wat vanuit de structuurvisie 'Vechtdal' in aanmerking komt voor herinrichting. Een andere locatie of werkwijze (bijvoorbeeld tijdens het hoogwaterseizoen) vormt geen bevredigender alternatief, mede omdat ook projecten in de omgeving van het plangebied er toe leiden dat vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de hermelijn en de wezel beschadig of vernield kunnen worden.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan de hermelijn en de wezel zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde. Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

Met de herinrichting van de Baalder uiterwaard wordt bijgedragen aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water en wordt bijgedragen aan de ecologische verbinding langs de Vecht, door natuurinrichting in aansluiting op het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Centraal hierbij staan rivierherstelmaatregelen die bedoeld zijn om de natuurlijke dynamiek van de Vecht te verbeteren. Deze maatregelen zorgen voor gunstige omstandigheden voor de ontwikkeling van waardevolle land- en waternatuur. De aanleg van het wandelpad vormt een ruimtelijk ingreep en past binnen de doelstelling voor extensieve recreatie. De voorgenomen activiteiten zijn nodig om het project te realiseren.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁵ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁶. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om de vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de hermelijn en de wezel opzettelijk te beschadigen en te vernielen, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

¹⁵ Art. 1.10, derde lid Wnb

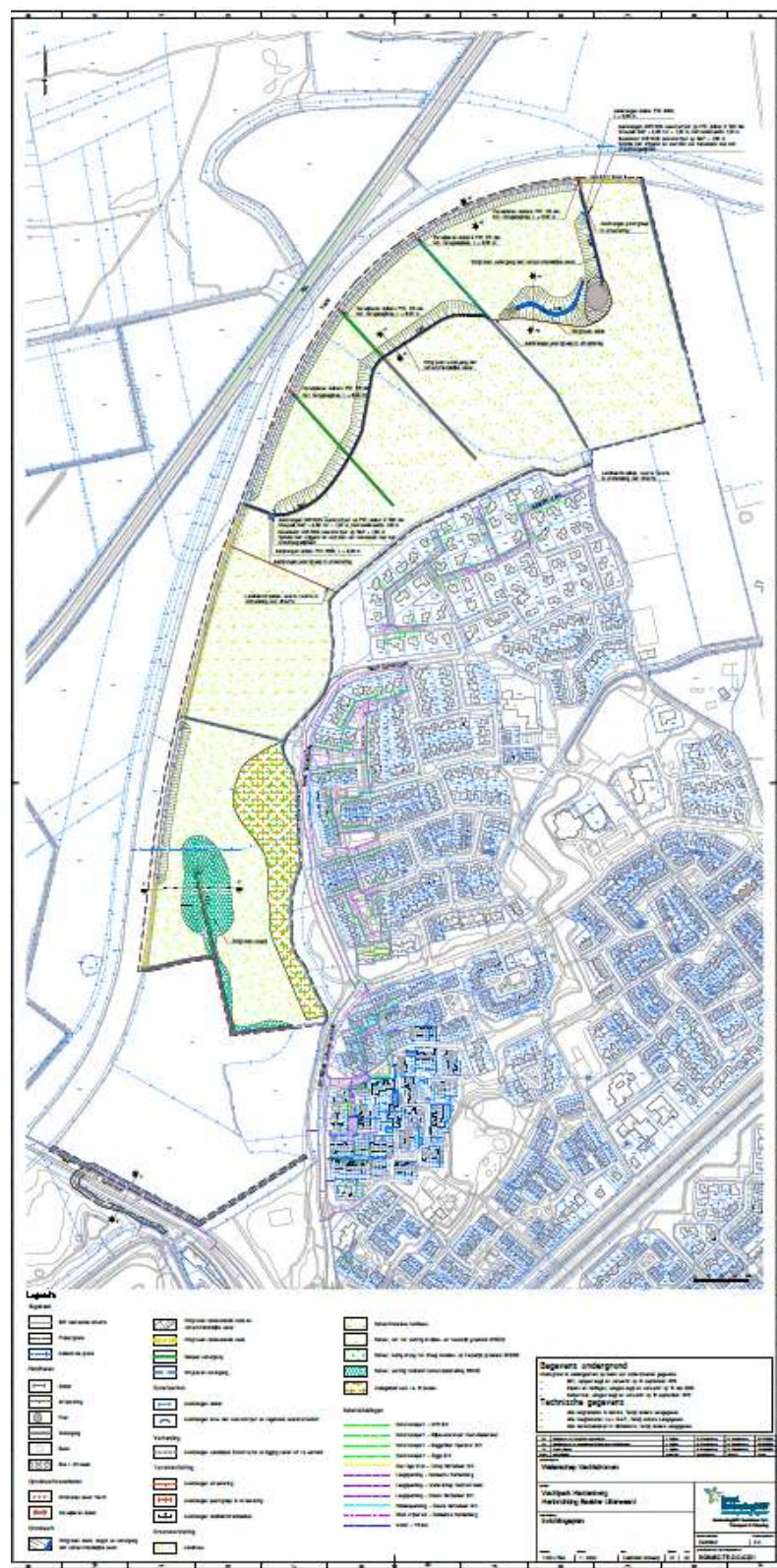
¹⁶ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

BIJLAGE 3 – LIGGING VAN HET PLANGEBIED

BIJLAGE 4 – DEFINITIEF ONTWERP INRICHTING PLANGEBIED

Uit: projectplan Waterwet

BIJLAGE 5 – WAARNEMINGSLOCATIES, GESCHIKTE LEEFGEBIEDEN HUIDIGE SITUATIE EN TIJDENS DE WERKZAAMHEDEN VOOR DE HERMELIJN EN WEZEL

